

Lastusten osayleiskaava, kaava 12021, rakennuskiellon ja toimenpiderajoituksen osittainen purkaminen

Yhdyskuntalautakunta 09.04.2024 § 60

Valmistelija yhdyskunnan palvelualue, yleiskaavoittaja Antero Kortesmaa

Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL 63 §) edellyttää, että kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Vaihmalan ranta-alueen asemakaavasta on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS).

Lastusten osayleiskaava on kaavoitusohjelman 2024 A-ryhmässä perusselvitysten aloittamiseksi.

Lastusissa osayleiskaavan tavoitteena on erityisesti ohjata Lastusissa tapahtuvaa pientalorakentamista niin, että tuleva rakentaminen voitaisiin sijoittaa tarkoituksenmukaisesti ja yhdyskuntarakenteellisesti kestävästi kunnan ja alueiden tarpeita tukevalla tavalla. Tuleva kaava on oikeusvaikutteinen ja sen eri osissa voidaan rakentamista ohjata eri tavoilla eri oikeusvaikutuksiin.

Alue on yksityisessä omistuksessa. Kunta omistaa alueelta maita koulun läheltä vain vähäisessä määrin.

Yleiskaavatilanne:

Alueella on voimassa Lastusten osayleiskaava 2001, Lempäälän rantaosayleiskaava 1993, Kuljun-Marjamäen-Moision-Keskustan osayleiskaava 2001 ja Lempäälän yleiskaava 1981. Tarkemmin kaavoitettava-alue ja yleiskaavatilanne on esitelty liitteessä 1.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön (14.6.2023) 5 luvun ”Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako” 6 §:n ”Yhdyskuntalautakunnan tehtävät ja toimivalta” kohdan 21 mukaan, kaavan vireilletulosta päättäminen ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettaminen, toimielin on toimivaltainen päättämään asiasta.

Liite: Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Lisätietoja

yleiskaavoittaja Antero Kortesmaa, puh. 050 383 9286, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Kaavoituspäällikkö

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää ilmoittaa kaavoituksen vireilletulosta ja asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että lautakunna jäsen Tapio Kuisma ei osallistunut esteellisenä (intressijäävi, merkittävä maanomistaja) tämän pykälän käsittelyyn eikä päätöksentekoon.

Tiedoksi

yleiskaavoittaja
kaavoitusavustaja

Kunnanhallitus 09.12.2024 § 285

Valmistelija yleiskaavoittaja Sini Suontausta

Lastusten alueelle on pantu vireille Lastusten osayleiskaavan laatiminen (kaavanro 12021). Lastusissa osayleiskaavan tavoitteena on erityisesti ohjata Lastusissa tapahtuvaa pientalorakentamista niin, että tuleva rakentaminen voitaisiin sijoittaa tarkoituksenmukaisesti ja yhdyskuntarakenteellisesti kestävästi kunnan ja alueiden tarpeita tukevalla tavalla. Lastusten osayleiskaavassa varaudutaan pitkällä aikavälillä maantien 130 (Helsingintie) liikennöitävyyden ylläpitämiseen ja parantamiseen. Osayleiskaavalla tullaan ohjaamaan liittymien paikat, rinnakkaistieverkosto ja jalankulun ja pyöräilyn yhteydet sekä muut yhteystarpeet ja varmistetaan, että tarvittaville liikenteellisille ratkaisuille löytyy tulevaisuudessa riittävät varaukset ja alueen maankäytön suotuista kehittyminen on mahdollista.

Maankäyttö- ja rakennuslain 38 §:n mukaisesti, kun yleiskaavan laatiminen on pantu vireille, kunta voi määrätä alueelle rakennuskiellon ja 128 §:ssä tarkoitetun toimenpiderajoituksen. Rakennuskielto ja toimenpiderajoitus ovat voimassa enintään viisi vuotta. Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi kunta voi pidentää aikaa enintään viidellä vuodella ja erityisestä syystä sen jälkeen vielä enintään viidellä vuodella. Jos kunta on määrännyt 1 momentissa tarkoitetun rakennuskiellon tai toimenpiderajoituksen, ne ovat voimassa myös alueella, jolle on hyväksytty yleiskaava, kunnes hyväksymispäätös on saanut lainvoiman.

MRL 38 §:n mukaan yleiskaavaan laatimisvaiheeseen liittyvien kieltojen ja rajoitusten käyttö on kunnan omassa harkinnassa. Laissa mainittujen rakennuskiellon ja toimenpiderajoitusten tarkoituksena on estää suunnittelun kohteena olevan alueen muuttaminen suunnitteluprosessin aikana ja sellaisten kaavoitusmenettelyjen aikaisten muutosten estäminen, joista voi aiheutua haittaa kaavoituksen toteuttamiselle, kuten uusien liikenneyhteyksien, yritysalueiden ja asutuksen järjestämiselle. Toimenpiderajoitus ja rakennuskielto antavat viranomaiselle paremmat mahdollisuudet ohjata alueiden käyttöä tulevan yleiskaavan hengen mukaisesti.

Yleiskaavan laatimisvaiheeseen liittyvä toimenpiderajoitus pitää sisällään maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaisen velvollisuuden hakea maisematyölupa maanrakennustöihin, puiden kaatamiseen tai muihin näihin verrattaviin toimenpiteisiin. Lupa toimenpiteisiin eli maisematyölupa voidaan myöntää tietyin edellytyksin, mikäli toimenpide ei tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle tai turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Toimenpiderajoituksella varmistetaan, että alueella säilyy suunnitteluvaramm. virkistysalueiden ja ekologisten yhteyksien osalta.

Lastusten osayleiskaava-alueelle on tarkoituksenmukaista osoittaa rakennuskielto ja toimenpiderajoitus yleiskaavan laatimisen ajaksi liitekartassa esitetylle alueelle, jotta voidaan varmistua, ettei kaavoituksen aikaiset maankäytön muutokset aiheuta haittaa kaavoituksen toteuttamiselle etenkin tuleville liikenteellisille järjestelyille.

Lastusten Kyläyhdistys ry:n asiantuntemusta hyödynnetään heti osayleiskaavan valmistelun alkuvaiheessa, mm. mahdollisten rakennuspaikkojen kartoittamisessa koulun läheisyydestä ja hyvälle rakennuspaikoille

Suppea vaikutusten arviointi

Kuntastrategian mukaisesti Lastusten osayleiskaava ja sen valmisteluun liittyvä rakennuskielto edistävät Lastusten kylän elinvoimaa sekä luovat monipuolisia sijoittumispaikkoja yrityksille, missä hyödynnetään Helsingintien kulkuyhteyksien luomat mahdollisuudet.

Talouden osalta jokin yksittäinen yksityisen investointi voi jäädä toteutumatta tai metsähoitopide lykkääntyä, jos nähdään, että toimenpide tuottaa huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle.

Rakennuskielto antaa kaavoittajalle työrauhaa yleiskaavan valmisteluun ja mahdollisuuden vaikuttaa alueella tapahtuviin toimenpiteisiin.

Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 1 §:n kohdan 12 mukaan kunnanhallitus päättää rakennuskiellon ja MRL:n 128 §:ssä tarkoitetun toimenpiderajoituksen määräämisestä ja pidentämisestä, kun asema- tai yleiskaavan laatiminen tai muuttaminen on pantu vireille.

Liite: Kartta rakennuskieltoalueesta

Lisätietoja: yleiskaavoittaja Antero Kortesmaa,
antero.kortesmaa@lempaala.fi ja yleiskaavoittaja Sini Suontausta,
sini.suontausta@lempaala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus määrää vireillä olevan Lastusten osayleiskaavan liitekartassa esitetylle alueelle MRL 128 §:n tarkoittaman toimenpiderajoituksen sekä MRL 38 §:n rakennuskiellon yleiskaavan laatimisen ajaksi.

Tällä päätöksellä alueet ovat MRL:n 38§:n perusteella rakennuskiellossa 9.12.2029 saakka.

Tämä päätös määrätään MRL 202§:n nojalla tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta heti kokouksessa

Käsittely

Keskustelun kuluessa esittelijä teki seuraavan lisäyksesityksen tämän pykälän selostusosaan: Ennen alaotsikkoa ”Suppea vaikutusten arviointi” viimeiseksi kappaleeksi lisätään teksti: ”Lastusten Kyläyhdistys ry:n asiantuntemusta hyödynnetään heti osayleiskaavan valmistelun alkuvaiheessa, mm. mahdollisten rakennuspaikkojen kartoittamisessa koulun läheisyydestä ja hyvälle rakennuspaikoille”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, että voiko kunnanhallitus hyväksyä yksimielisesti esittelijän antaman lisäyksesityksen tämän pykälän

selostusosaan. Kunnanhallitus hyväksyi esittelijän antaman lisäyksesityksen yksimielisesti.

Keskustelun kuluessa Pasi Huhtala teki seuraavan muutosehdotuksen: Toimenpiderajoitus ei koske tavanomaista maa- ja metsätalouden elinkeinoharjoittamista, mukaan lukien talousmetsän hoito ja harvennushakkuut metsänhoitosuunnitelman mukaisesti. Metsähoitotoimenpiteet tulee toteuttaa suunnitelman mukaisesti ottaen huomioon ympäristö- ja maisemasuojelulliset näkökohdat. Rakennuskiellolla ei rajoiteta sijoittamislupien myöntämistä kylän- ja koulun elinvoimaa parantavissa rakentamishankkeissa.

Keskustelun kuluessa Pauliina Österberg kannatti Pasi Huhtalan tekemää muutosehdotusta.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, joten asiassa tuli äänestää. Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Pasi Huhtalan muutosehdotusta äänestävät EI. Kunnanhallitus hyväksyi ehdotukset yksimielisesti.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Huhtala Anita, Kuisla Johanna, Niemi Veijo, Päivänen Maria, Virtanen Kari, Nurmela Piia) ja 4 EI-ääntä (Aspila Riina, Huhtala Pasi, Rajamäki Minna, Österberg Pauliina).

Puheenjohtaja totesi, että äänin 6-4 pohjaehdotus on voittanut äänestyksen ja se tulee näin kunnanhallituksen päätökseksi. Puheenjohtaja totesi, että pohjaehdotuksessa otetaan huomioon esittelijän kokouksessa tekemä lisäyksesitys tämän pykälän selostusosaan.

Päätös

Kunnanhallitus määräsi vireillä olevan Lastusten osayleiskaavan liitekartassa esitetylle alueelle MRL 128 §:n tarkoittaman toimenpiderajoituksen sekä MRL 38 §:n rakennuskiellon yleiskaavan laatimisen ajaksi.

Tällä päätöksellä alueet ovat MRL:n 38§:n perusteella rakennuskiellossa 9.12.2029 saakka.

Tämä päätös määrätään MRL 202§:n nojalla tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä poistui kokouksesta klo 16:25 tämän pykälän päätöksenteon jälkeen.

Otteet

Rakennuskieltoalueen kiinteistöjen omistajat

Tiedoksi

yleiskaavoittajat Suontausta ja Korttesmaa

Valmistelija yhdyskunnan palvelualue, yleiskaavoittaja Antero Kortesmaa

Rakennus- ja toimenpidekieltojen muuttaminen.

Rakennuskielto ja toimenpiderajoitus on määrätty Lastusten osayleiskaavan laatimisen ajaksi turvaamaan alueen suunnitteluvara sekä mahdollistamaan yleiskaavan tavoitteiden toteuttaminen Helsingintien läheisyydessä. Rajoituksilla on pyritty turvaamaan muun muassa liikennejärjestelyjen, rakentamisen sijoittumisen, virkistysalueiden ja ympäristöarvojen huomioon ottaminen osayleiskaavan laatimisen aikana.

Osayleiskaavan valmistelun aikana alueelle laadittavat luonto- ja eläimistöselvitykset ovat valmistuneet. Ne ovat käytettävissä kaavoitustyön lisäksi metsään liittyvien toimenpiteiden ohjaamisessa. Selvitysaineiston valmistuttua puiden kaatamista koskevaa yleistä toimenpiderajoitusta ei enää katsota tarpeelliseksi. Muilta osin rajoitus jää voimaan.

Päätös ja valmistuneet selvitykset (pdf) lähetetään tiedoksi ja huomioitavaksi Lastusten kyläyhdistykselle, MTK-Lempäälälle, Metsänhoitoyhdistys Pirkanmaalle sekä rakennusvalvonnalle. Selvitykset löytyvät myös kunnan verkkosivuilta Lastusten ja Marjamäen eteläosan osayleiskaavojen yhteydestä (samat selvitykset kattavat molemmat kaava-alueet).

Rakennuskiellon poistaminen käytössä olevien rakennuspaikkojen pihapiireissä vähentää maanomistajille aiheutuvaa haittaa. Vähäisten rakennusten tai rakennelmien rakentaminen olemassa olevaan pihapiiriin ei lähtökohtaisesti vaikeuta osayleiskaavan laatimista eikä estä kaavan tavoitteiden toteuttamista. Rakennuskielto säilyy kuitenkin uusien rakennuspaikkojen muodostamisen sekä muun yleiskaavan kannalta merkittävän rakentamisen osalta.

Maanrakennustöitä, kaivuita ja täyttöjä koskeva toimenpiderajoitus on edelleen tarpeellinen, koska merkittävät maastonmuokkaukset voivat vaikeuttaa alueen maankäytön suunnittelua ja vähentää kaavoituksen vaihtoehtoja ennen yleiskaavan hyväksymistä.

Liite: Kartta rakennus- ja toimenpidekieltoalueesta (sama kartta)

Lempäälän kunnan hallintosäännön (1.8.2026) 5 luvun 1 §:n kohdan 16 mukaan kunnanhallitus päättää rakennuskeillon ja RakL:n 53 §:ssä tarkoitetun toimenpiderajoituksen määrittämisestä ja pidentämisestä, kun asema- tai yleiskaavan laatiminen tai muuttaminen on pantu vireille (AKL 43 § ja 53 §).

Lastusten osayleiskaava-alueen rakennuskieltoa ja toimenpiderajoitusta koskeva päätös on tehty ennen rakentamislain voimaantuloa. Nyt käsiteltävä päätös perustuu alueidenkäyttölain ja rakentamislain voimassa oleviin säännöksiin.

Lisätietoja.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää poistaa rakennuskiellon ja toimenpiderajoituksen seuraavilta osilta:

1. Rakennuskielto ei koske käytössä olevan rakennuspaikan pihapiiriin sijoittuvan vähäisen talousrakennuksen tai rakennelman rakentamista eikä pihapiirissä sijaitsevan rakennuksen vähäistä laajentamista.
2. Toimenpiderajoitus ei koske puiden kaatamista eikä tavanomaista metsänhoitoa.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Otteet

Rakennuskieltoalueen kiinteistöjen omistajat

Tiedoksi

Päätöksestä tiedotetaan kunnan verkkosivuilla sekä toimitetaan tiedoksi Lastusten kyläyhdistys ry:lle, MTK-Lempäälä ry:lle, Metsänhoitoyhdistys Pirkanmaa ry:lle, rakennusvalvonnalle ja yleiskaavoittajalle.